

SVIATOK VŠETKÝCH SVÄTÝCH, TIEŽ DUŠIČKY: AKO SVIATOK VZNIKOL?

Ako to už býva, po lete prichádza jeseň. A jeseň je už v plnom prúde. Pomaly sa ochladzuje, opadáva lístie, dni sa stávajú kratšími. Častejšie sa ozývajú tóny známej piesne v tomto období. Akej? Myslím, že ju viacerí poznáme od **Mariky Gombitovej**: „**Novembrové chryzantémy...**“

Je tu čas, kedy si spomíname na našich blízkych, ktorí nás predišli do večnosti. Čas, kedy ideme hroby nielen pekne upraviť, ale aj zapáliť sviečku, pomodliť sa, zaspomínať. Ide o **Sviatok všetkých svätých**, ktorý pripadol na **1. novembra**, a **Pamiatku zosnulých**, ktorý je **2. novembra**.

Vzdávame im úctu a posielame odkaz na onen svet, že aj keď nie sú pri nás, stále na nich myslíme. Cintoríny večer svetielkujú všetkými farbami a vytvárajú okolo seba zvláštnu atmosféru.

Vznik sviatku

Vznik **Sviatku všetkých svätých** sa vo **východnej cirkvi** datuje už od **4. storočia**.

V **západnej cirkvi** to bolo o niečo neskôr, v **7. storočí**. Prvým dňom, kedy sa v Rímskej ríši oslávil Sviatok všetkých svätých, bol 13. máj 609. Zmenu dátumu slávania sviatku z 13. mája na 1. novembra zaviedol pápež Gregor III. Pápež v tento sviatočný deň slávnostne posvätil kaplnku v Bazilike sv. Petra k úcte všetkých svätých. Dôvodom bol fakt, že existuje mnoho svätých, ktorí nemajú svoj sviatok počas roka. Ďalšia zmena prichádza približne o 100 rokov

neskôr, kedy pápež Gregor IV. rozšíril tento sviatok na celú cirkev, a odvtedy sa slávi každý rok v daný deň po celom svete.

Korene, ktoré siahajú oveľa ďalej

Pravdou však je, že korene tohto sviatku siahajú oveľa, oveľa ďalej, ešte do čias pohanských.

Sviatok všetkých svätých má svoj pôvod v keltskej kultúre. Kelti mali svoj sviatok Samhaim, ktorý slávil v deň keltského Nového roka, čo malo pripadať práve na 1. november.

Starí Kelti verili tomu, že v túto noc sa prelína svet živých so svetom mŕtvych. Preto Kelti zapalovali oheň, aby mŕtve duše našli cestu do príbytkov živých a aby mohli stráviť noc so svojimi blízkymi. Svetlo (horiace sviece na hroboch v dnešnej podobe) symbolizuje život.

Naša cirkev prebrala tento sviatok a upravila ho do podoby, v akej ho poznáme dnes.

Pamiatka zosnulých

Hneď po Sviatku všetkých svätých prichádza **Pamiatka zosnulých** – sviatok, ktorý je u nás rozšírený aj pod názvom **Dušičky**. Tento sviatok má svoju tradíciu od roku 998, kedy opäť Odilo v benediktínskom kláštore Cluny zaviedol tradíciu 1. novembra od večera vyzváňať a spievať žalmy za mŕtvych a na druhý deň, čiže 2. novembra, slúžiť veľkú zádušnú omšu. Vplyv clunyjských mníchov bol veľmi silný a vďaka tomu sa táto tradícia v 11. storočí rozšírila. V Ríme ju prijali až v 14. storočí.

Je zaujímavé pozrieť sa práve v tento deň na naše cintoríny. Ako dokážeme vyzdobiť hroby, pomníky svojich blízkych. Na jednej strane zápasíme s vierou, na druhej strane vidíme, že aj po mnohých rokoch veríme, máme nádej, dúfame... v iný život. To sú naše modlitby pri hroboch, naše rozhovory s nimi... Tento deň má v sebe akúsi tajomnú silu, ktorá poukazuje na iný, večný život.

Prežime tieto sviatky v ich hĺbke. V úcte ku všetkým tým, ktorí sú už svätí, ale aj v pomoci cez **modlitbu, odpustky** voči tým, ktorí ju ešte nedosiahli, zamyslení a zahĺbení sa aj do seba samého o otázke a zmysle večného života.

Na záver týchto myšlienok ešte malé opakovanie z katechizmu, práve teraz veľmi aktuálne súvisiace s nadchádzajúcimi sviatkami, aby sme najmä v dňoch **získali pre našich blízkych plnomocné odpustky.**

1. – 8. novembra – len pre duše v očistci: Nábožne navštíviť cintorín a aspoň mysl'ou sa pomodliť za zosnulých

2. novembra – len pre duše v očistci: Nábožne navštíviť kostol (kaplnku), pomodliť sa Otče náš a urobiť vyznanie viery (Verím v Boha)

Čo sú odpustky?

Odpustky sú odpustenia dočasných trestov mimo spovede.

a) Pri spovedi sa nám vždy odpúšťa aspoň čiastka dočasných trestov, ktoré sme si od Boha zaslúžili za spáchané hriechy; ale obyčajne sú nám pri spovedi nie odpustené všetky zaslúžené dočasné tresty.

Po odpustení hriechov pri spovedi nám vo väčšine prípadov ešte zostávajú dočasné tresty, ktoré si musíme odpykať alebo tu na zemi, alebo v očistci.

Tieto dočasné tresty, ktoré nám zostali neodpustené po odpustení hriechov v spovedi, môžu nám byť odpustené mimo spovede (po spovedi), ak získame odpustky, ktoré nám Cirkev udeľuje.

Odpustkami teda Cirkev neodpúšťa ani h r i e c h y, ani peklo (večný trest), ale iba dočasné tresty, ktoré nám zostali neodpustené po odpustení hriechov.

b) Odpustky nám Cirkev udeľuje z pokladu nevyčerateľných zásluh Ježiša Krista, Panny Márie a svätých.

Čo je potrebné k získaniu odpustkov?

K získaniu odpustkov je potrebné,

1. aby duša bola čistá od smrteľného hriechu;
2. aby sme mali úmysel získať odpustky;
3. aby sme vykonali dobrý skutok, ktorý Cirkev obdarila odpustkami.

K získaniu odpustkov predpisuje Cirkev nejaký presne určený dobrý skutok, napr.: návštevu kostola, modlitbu, hmotný príspevok na dobrý cieľ, používanie posväteného predmetu ap. Okrem tohto dobrého skutku obdareného odpustkami predpisuje niekedy Cirkev ako podmienku k získaniu odpustkov aj iné úkony, napr. spoveď a sväté prijímanie.

Koľkoraké sú odpustky?

Odpustky sú dvojaké: úplné a čiastočné.

Kedy sú odpustky úplné?

Odpustky sú úplné vtedy, keď nám Cirkev odpúšťa všetky dočasné tresty, ktoré sme si za spáchané hriechy zaslúžili a ktoré nám pri spovedi neboli odpustené.

a) K získaniu úplných odpustkov je potrebné:

1. vykonať skutok, ktorý Cirkev obdarila úplnými odpustkami;
2. vyspovedať sa (spoveď možno vykonať niekoľko dní pred skutkom obdareným úplnými odpustkami alebo ak sme v stave posväcujúcej milosti, niekoľko dní po vykonaní odpustkami obdareného skutku; jedna spoveď stačí na získanie viacerých úplných odpustkov, ak sa medzičasom nedopustíme hriechu);
3. pristúpiť k svätému prijímaniu (podľa možnosti v ten istý deň, v ktorý vykonávame skutok obdarený úplnými odpustkami); k novému získaniu úplných odpustkov je potrebné znova pristúpiť k svätému prijímaniu,
4. pomodliť sa niečo na úmysel Svätého Otca (stačí raz Otčenáš a Zdravas), podľa možnosti v ten istý deň, kedy vykonáme skutok obdarený úplnými odpustkami.

b) Úplné odpustky môže získať len ten, kto ľutuje všetky (aj všedné) hriechy a je rozhodnutý chrániť sa v budúcnosti všetkých (i všedných) hriechov, slovom len ten, kto nelipne ani k všednému hriechu.

**Každý deň prežívajte tak, ako by bol posledným dňom vášho života.
(Don Bosco)**

Nech nám Pán pomôže a dá nám milosť kráčať s nádejou, že sa jedného dňa stretieme s ním z očí do očí. A táto nádej, milí mladí priatelia, nesklame.

Katechétko Maria